II

(Acte adoptate în temeiul Tratatelor CE/Euratom a căror publicare nu este obligatorie)

DECIZII

COMISIE

DECIZIA COMISIEI

din 13 iulie 2009

privind schemele de ajutoare de stat C 6/04 (ex NN 70/01) și C 5/05 (ex NN 71/04) puse în aplicare de Italia în favoarea producătorilor de produse de seră (scutire de accize pentru motorina utilizată la încălzirea serelor)

[notificată cu numărul C(2009) 5497]

(Numai textul în limba italiană este autentic)

(2009/944/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

după invitația adresată părților interesate de a-și prezenta observațiile în conformitate cu articolul menționat anterior și având în vedere aceste observații,

întrucât:

I. PROCEDURA

(1) Prin scrisorile din 28 septembrie 2000 și din 17 octombrie 2000, pe baza informațiilor de care dispuneau, serviciile Comisiei au cerut precizări autorităților italiene în legătură cu scutirea parțială de accize aplicată motorinei utilizate în agricultură în conformitate cu Decretul-lege nr. 268 din 30 septembrie 2000, care instituie măsuri urgente privind impozitele pe venit pentru persoanele fizice și privind accizele.

(2) Prin scrisorile din 31 octombrie 2000 și 3 noiembrie 2000, autoritățile italiene au transmis Comisiei precizările cerute.

(3) După examinarea acestor precizări, prin scrisoarea din 20 noiembrie 2000, serviciile Comisiei au cerut autorităților italiene o nouă serie de informații privind scutirea de accize.

(4) Neprimind răspuns în termenul de patru săptămâni stabilit prin scrisoarea sus-menționată, serviciile Comisiei au trimis autorităților italiene o atenționare, prin scrisoarea din 26 aprilie 2001, precizând că, în absența unei reacții din partea acestora, își rezervau dreptul de a propune Comisiei trimiterea unei somații pentru furnizarea de informații în conformitate cu articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE [1] (devenit articolul 88).

(5) Prin scrisoarea din 10 mai 2001, Reprezentanța permanentă a Italiei pe lângă Uniunea Europeană a transmis Comisiei informațiile suplimentare solicitate autorităților italiene prin scrisoarea din 26 aprilie 2001.

(6) Prin scrisoarea din 2 august 2001, pe baza informațiilor sus-menționate, serviciile Comisiei au anunțat deschiderea unui dosar de ajutor de stat nenotificat, cu numărul NN 70/01, și au solicitat noi informații autorităților italiene.

(7) Neprimind răspuns în termenul stabilit, serviciile Comisiei au trimis autorităților italiene o nouă atenționare, prin scrisoarea din 1 iulie 2003, atrăgând din nou atenția acestora asupra faptului că, în cazul nerespectării termenului de patru săptămâni stabilit pentru transmiterea răspunsului, își rezervau dreptul de a propune Comisiei trimiterea unei somații pentru furnizarea de informații în conformitate cu articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999. Termenul stabilit pentru răspuns expira la începutul lunii august 2003.

[1] JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

(8) Neprimind răspuns până la expirarea termenului sus-menționat, prin decizia din 10 octombrie 2003 ([2]), Comisia a somat Italia să îi comunice toate informațiile solicitate prin scrisoarea din 2 august 2001, precizând că, în absența unui răspuns din partea autorităților italiene, își rezervă dreptul de a iniția procedura prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din tratat.

(9) Neprimind răspuns la somația de a furniza informații, prin scrisoarea din 19 februarie 2004, Comisia a comunicat autorităților italiene decizia de inițiere a procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din tratat cu referire la dispozițiile articolului 5 alineatul (5) din Decretul-lege nr. 268 din 30 septembrie 2000 (cazul C 6/04).

(10) Decizia de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([3]). Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la schema de ajutoare în cauză.

(11) Comisia a primit observații privind schema de ajutoare de la părți terțe interesate și le-a transmis Italiei prin scrisoarea din 27 aprilie 2004, oferindu-i posibilitatea de a le comenta.

(12) Italia nu a comentat observațiile respective, dar, după ce a cerut și a obținut o prelungire a termenului de răspuns privind inițierea procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din tratat, a trimis un răspuns referitor la această procedură prin scrisoarea din 21 iunie 2004, înregistrată la 25 iunie 2004.

(13) După trimiterea scrisorii din 19 februarie 2004, prin care era anunțată inițierea procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din tratat cu referire la dispozițiile articolului 5 alineatul (5) din Decretul-lege nr. 268 din 30 septembrie 2000, Comisia a primit informații conform cărora producătorii de produse de seră ar beneficia, de fapt, de o scutire totală de accize pentru motorina utilizată la încălzirea serelor. Prin faxul trimis la 10 iunie 2004, Comisia a cerut, așadar, autorităților italiene informații privind această scutire suplimentară.

(14) Prin scrisoarea din 28 iulie 2004, înregistrată la 3 august 2004, Reprezentanța permanentă a Italiei pe lângă Uniunea Europeană a comunicat Comisiei răspunsul autorităților italiene la sus-menționata scrisoare din 10 iunie 2004. Din răspunsul respectiv reiese că scutirea suplimentară sus-menționată a fost instituită prin diverse dispoziții legislative: articolul 24 alineatul (3) din Legea nr. 388 din 23 decembrie 2000, articolul 13 alineatul (3) din Legea nr. 448 din 21 decembrie 2001, articolul 19 alineatul (4) din Legea nr. 289 din 27 decembrie 2002 și articolul 2 alineatul (4) din Legea nr. 350 din 24 decembrie 2003.

(15) Pe baza acestor informații, serviciile Comisiei au decis să inițieze un nou dosar privind ajutoare nenotificate, cu numărul NN 71/04, cu scopul de a analiza compatibilitatea scutirii suplimentare sus-menționate cu piața comună și au informat autoritățile italiene în legătură cu această decizie prin scrisoarea din 4 noiembrie 2004.

(16) Prin scrisoarea din 24 ianuarie 2005, Comisia a comunicat guvernului italian decizia de inițiere a procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE cu referire la sus-menționata scutire suplimentară, instituită prin articolul 24 alineatul (3) din Legea nr. 388 din 23 decembrie 2000, articolul 13 alineatul (3) din Legea nr. 448 din 21 decembrie 2001, articolul 19 alineatul (4) din Legea nr. 289 din 27 decembrie 2002 și articolul 2 alineatul (4) din Legea nr. 350 din 24 decembrie 2003 (cazul C 5/05).

(17) Decizia de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([4]). Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la schema de ajutoare în cauză.

(18) Comisia nu a primit nicio observație de la părțile terțe interesate cu privire la acest subiect.

(19) Prin scrisoarea din 21 februarie 2005, înregistrată la 22 februarie 2005, Reprezentanța permanentă a Italiei pe lângă Uniunea Europeană a comunicat Comisiei răspunsul autorităților italiene privind inițierea procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din tratat cu referire la sus-menționata scutire suplimentară.

(20) Prin scrisoarea din 27 septembrie 2007, serviciile Comisiei au cerut autorităților italiene informații suplimentare privind ajutoarele în cauză și răspunsurile referitoare la inițierea procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din tratat. Autoritățile italiene au fost în special invitate să justifice raționamentul conform căruia ajutoarele sunt conforme cu logica sistemului fiscal italian și să analizeze dacă aceste ajutoare nu ar putea fi justificate din perspectiva orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului aplicabile la momentul acordării ajutoarelor ([5]). Autoritățile italiene aveau o lună la dispoziție pentru a răspunde solicitării de informații suplimentare.

(21) Neprimind răspuns din partea autorităților italiene, prin faxul din 15 octombrie 2008, serviciile Comisiei au trimis acestora o atenționare în care se preciza că, dacă nu primesc răspuns până la expirarea noului termen de o lună, își rezervă dreptul de a propune Comisiei trimiterea unei somații pentru furnizarea de informații în conformitate cu articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.

([2]) Decizia C(2003) 3802, comunicată Italiei prin scrisoarea SG(2003) D/232244 din 13 octombrie 2003.
([3]) JO C 69, 19.3.2004, p. 8.
([4]) JO C 101, 27.4.2005, p. 17.
([5]) JO C 37, 3.2.2001, p. 3.

(22) Neprimind răspuns în termenul stabilit, Comisia a trimis Italiei somația sus-menționată prin scrisoarea din 5 decembrie 2008 ([6]).

(23) Prin mesajul electronic din 5 februarie 2009, înregistrat la 9 februarie 2009, Reprezentanța permanentă a Italiei pe lângă Uniunea Europeană a comunicat Comisiei răspunsul autorităților italiene la sus-menționata somație.

(24) În urma unei întâlniri cu serviciile Comisiei la 21 aprilie 2009, autoritățile italiene le-au adresat acestora o nouă scrisoare, transmisă de Reprezentanța permanentă a Italiei pe lângă Uniunea Europeană la 19 mai 2009.

II. **DESCRIERE**

(25) Conform articolului 5 alineatul (5) din Decretul-lege nr. 268 din 30 septembrie 2000, în perioada 3 octombrie-31 decembrie 2000, motorinei utilizate pentru încălzirea serelor i se aplică o acciză de 5 % din nivelul accizei prevăzute pentru motorina utilizată drept carburant.

(26) Conform articolului 6 alineatul (1) din același decret-lege, pentru aceeași perioadă, nivelul accizei pentru motorina utilizată în agricultură este de 22 % din nivelul accizei aplicabile motorinei utilizate drept carburant, iar accizele pentru benzină corespund cu 49 % din nivelul normal.

(27) Articolul 24 alineatul (3) din Legea nr. 388 din 23 decembrie 2000, articolul 13 alineatul (3) din Legea nr. 448 din 21 decembrie 2001, articolul 19 alineatul (4) din Legea nr. 289 din 27 decembrie 2002 și articolul 2 alineatul (4) din Legea nr. 350 din 24 decembrie 2003 instituie o scutire totală de accize pentru motorina utilizată la încălzirea serelor din Italia. Această scutire se referă la următoarele perioade: 1 ianuarie-30 iunie 2001, întregul an 2002, întregul an 2003 și întregul an 2004.

III. **PRIMA INIȚIERE A PROCEDURII PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 88 ALINEATUL (2) DIN TRATAT (CAZUL C 6/04)**

(28) Comisia a inițiat procedura prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din tratat cu referire la dispozițiile articolului 5 alineatul (5) din Decretul-lege nr. 268 din 30 septembrie 2000, deoarece avea îndoieli că scutirea suplimentară de accize acordată producătorilor de produse de seră pentru încălzirea serelor, de încă 17 puncte procentuale în raport cu scutirea acordată altor operatori din sectorul agricol, era compatibilă cu piața comună. Aceste îndoieli derivau din faptul că, deși au fost somate să furnizeze informații, autoritățile italiene nu au furnizat niciun element care să demonstreze admisibilitatea scutirilor în conformitate cu regulile concurenței (de fapt, nici nu au răspuns la somație). În plus, îndoielile erau alimentate de admisibilitatea problematică a scutirilor de accize din perspectiva dispozițiilor Directivei 92/81/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind armonizarea structurilor accizelor la uleiurile minerale ([7]) și ale directivei care a abrogat-o pe aceasta, respectiv Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității ([8]).

IV. **REACȚIA AUTORITĂȚILOR ITALIENE LA PRIMA INIȚIERE A PROCEDURII PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 88 ALINEATUL (2) DIN TRATAT**

(29) În scrisoarea din 21 iunie 2004, autoritățile italiene afirmau că scutirile de accize nu puteau fi considerate ajutoare de stat, ci trebuiau analizate din perspectiva articolului 8 alineatul (2) litera (f) și a articolului 15 alineatul (3) din Directiva 92/81/CEE și, respectiv, din Directiva 2003/96/CE. În opinia lor, culturile de seră se încadrează în categoria „lucrări în sectorul agricol și horticol", în cazul cărora legislația comunitară permite statelor membre să aplice scutiri parțiale sau totale de accize, iar scutirea de accize a culturilor de seră nu introduce, în sectorul agricol și horticol, nicio discriminare legată de diferențierea scutirilor, deoarece toți operatorii sunt absolut liberi să aleagă între culturile în aer liber și culturile de seră.

(30) Conform autorităților italiene, schema contestată are un caracter pur fiscal și ar trebui evaluată din acest punct de vedere pentru a permite o analiză într-un cadru cuprinzător, care să includă toate statele membre ale Uniunii Europene, evitând astfel ca examinarea unui singur caz național, în afara unui astfel de cadru, să genereze o încălcare a principiului tratamentului egal pentru statele membre. În acest scop, autoritățile italiene au făcut trimitere la acordul politic la care au ajuns Consiliul și Comisia cu ocazia Consiliului ECOFIN din 19 martie 2003, conform căruia derogările de la sistemul fiscal general sau diferențierile din cadrul acestuia care sunt justificate de natura sau de caracteristicile generale ale sistemului fiscal nu reprezintă ajutoare de stat.

(31) În încheiere, autoritățile italiene au adăugat că, pe baza estimărilor și a datelor de care dispuneau, schema prevăzută „nu dăunează bunei funcționări a pieței interne și nu conduce la denaturări ale concurenței" (trimitere la considerentul 24 din Directiva 2003/96/CE).

([6]) Scrisoarea SG-Greffe (2008) D/207739.

([7]) JO L 316, 31.10.1992, p. 12.

([8]) JO L 283, 31.10.2003, p. 51.

V. **OBSERVAȚII PREZENTATE DE PĂRȚILE TERȚE ÎN URMA PRIMEI INIȚIERI A PROCEDURII PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 88 ALINEATUL (2) DIN TRATAT**

(32) Prin scrisoarea din 19 aprilie 2004, înregistrată la 21 aprilie 2004, Comisia a primit observațiile formulate de o parte terță interesată în urma inițierii procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din tratat.

(33) În scrisoarea sa, partea terță interesată descrie fragilitatea pieței pe care operează și problemele legate de creșterea prețurilor carburanților care pot fi utilizați pentru încălzirea serelor. În opinia părții terțe interesate, dacă Comisia ar decide împotriva scutirii în cauză, multe întreprinderi din sector ar fi constrânse să își înceteze activitatea sau să reducă consumul de carburant pentru încălzirea serelor, ceea ce ar duce la o calitate mai proastă a produselor lor. Mai mult decât atât, în opinia părții terțe interesate, prețurile combustibililor pentru încălzire utilizați în Belgia și în Țările de Jos (metan și păcură) sunt cu 20-40 % mai mici decât prețul motorinei agricole cumpărate în Italia și, prin urmare, aplicarea scutirii în cauză nu ar genera nicio denaturare a concurenței. În sfârșit, tot în opinia părții terțe interesate, întreprinderile din sectorul său de activitate care utilizează gazul metan pentru încălzirea serelor sunt tot mai numeroase.

VI. **A DOUA INIȚIERE A PROCEDURII PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 88 ALINEATUL (2) DIN TRATAT (CAZUL C 5/05)**

(34) După ce a primit informații care demonstrau că scutirea de accize de care beneficiau producătorii de produse de seră era, de fapt, mult superioară celei analizate cu ocazia primei inițieri a procedurii, Comisia a inițiat o a doua procedură în temeiul articolului 88 alineatul (2) din tratat. Îndoielile exprimate în cadrul primei inițieri a procedurii, datorate, de altfel, faptului că autoritățile italiene nu răspunseseră somației pentru furnizarea de informații care le fusese transmisă, au fost accentuate de reacția aceleași autorități la prima inițiere a procedurii. Mai precis, îndoielile exprimate de Comisie în cadrul celei de-a doua inițieri a procedurii se bazau pe următoarele considerații:

(a) autoritățile italiene consideră că scutirile de accize pentru carburanți, indiferent de procent, nu constituie ajutoare de stat, ci măsuri cu caracter fiscal justificate de natura sistemului în care se încadrează, dar nu au furnizat nicio dovadă în sprijinul acestui raționament;

(b) un alt argument adus în discuție de autoritățile italiene este faptul că scutirea de accize nu generează denaturări ale concurenței deoarece horticultorii sunt liberi să beneficieze de scutire practicând cultivarea în seră; acest argument este îndoielnic deoarece scutirea viza nu atât încurajarea reconversiei la cultura de seră, cât ajutarea producătorilor de produse de seră deja activi în sector prin reducerea poverii financiare legate de exercitarea acestei activități;

(c) tot în ceea ce privește aspectul denaturării concurenței, autoritățile italiene afirmă că, pe baza datelor oficiale de care dispun, scutirea totală acordată producătorilor de produse de seră nu generează denaturări; în opinia Comisiei, nu este tocmai clar cum pot autoritățile italiene să susțină un asemenea argument, deoarece, în răspunsul la telexul serviciilor Comisiei din 10 iunie 2004 (a se vedea considerentul 14 din prezenta motivație), afirmă că nu pot furniza date precise privind sumele pe care le-au putut economisi producătorii de produse de seră grație scutirii totale;

(d) susținând ipoteza absenței elementelor de ajutor de stat, autoritățile italiene au omis să indice care dintre regulile concurenței ar justifica, în opinia lor, compatibilitatea scutirii totale de accize cu piața comună;

(e) nu se poate exclude posibilitatea ca scutirile acordate să încalce dispozițiile Directivelor 92/81/CEE și 2003/96/CE.

VII. **REACȚIA AUTORITĂȚILOR ITALIENE LA A DOUA INIȚIERE A PROCEDURII PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 88 ALINEATUL (2) DIN TRATAT**

(35) În scrisoarea din 21 februarie 2005, autoritățile italiene au afirmat, în primul rând, că a doua procedură se referea la chestiuni de fond similare celor abordate în cadrul primei proceduri și că rămâneau valabile observațiile pe care le formulaseră deja ca răspuns la prima procedură. În plus, au completat răspunsul cu următoarele afirmații:

(a) ajustarea accizelor de către statele membre nu reprezintă un ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din tratat. Concluziile Consiliului ECOFIN din 19 martie 2003, conform cărora derogările de la sistemul fiscal general sau diferențierile din cadrul acestuia justificate de natura sau de caracteristicile generale ale sistemului fiscal nu reprezintă ajutoare de stat, sunt un element determinant care confirmă competența preeminentă a autorităților financiare comunitare. Așadar, autoritățile italiene ar fi comunicat respectivelor autorități financiare informațiile privind natura sau caracteristicile generale ale sistemului de îndată ce ar fi primit o astfel de solicitare;

(b) expresia „Fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare" de la articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2003/96/CE nu poate fi interpretată în sensul că articolele 87 și 88 din tratat se aplică tuturor măsurilor de reducere a accizelor sau de scutire de accize, deoarece, dacă ar fi dorit să condiționeze fiecare măsură de ajustare a accizelor de respectarea articolelor 87 și 88 din tratat, legislatorul comunitar ar fi exprimat această intenție introducând o referire la articolele respective, conform principiului fundamental de interpretare a legii, *lex ubi voluit dixit*; pe de altă parte, în orice act comunitar, voința legislatorului de a condiționa anumite măsuri de respectarea normelor în materie de ajutoare de stat este exprimată în mod clar, nu printr-o formulă generică de genul „fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare", iar o formulare clară și explicită este cu atât mai necesară cu cât caracterizarea unei măsuri ca „reprezentând un ajutor de stat" sau „nereprezentând un ajutor de stat" are un impact semnificativ asupra naturii, modalităților și duratei de aplicare a măsurii respective;

(c) faptul că măsura nu dăunează bunei funcționări a pieței interne și nu generează denaturări ale concurenței este un fapt obiectiv care face ca sumele pe care le-au putut economisi producătorii de produse de seră grație măsurii să devină irelevante.

VIII. RĂSPUNSUL AUTORITĂȚILOR ITALIENE LA SOMAȚIA PENTRU FURNIZAREA DE INFORMAȚII DIN 5 DECEMBRIE 2008

(36) În scrisoarea din 5 februarie 2009, autoritățile italiene au revenit, în primul rând, la argumentul compatibilității ajutoarelor cu dispozițiile Directivei 92/81/CEE care, în opinia lor, nu clarifică suficient problema compatibilității scutirilor sau reducerilor de accize cu legislația referitoare la concurență.

(37) Pentru a-și ilustra poziția, autoritățile italiene fac trimitere la articolul 8 din directivă, conform căruia „fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare, statele membre pot aplica scutiri sau reduceri totale sau parțiale de accize pentru uleiurile minerale utilizate sub control fiscal […] exclusiv pentru lucrări agricole sau horticole și în silvicultură […]".

(38) În opinia autorităților italiene, spre deosebire de articolul 26 din Directiva 2003/96/CE, expresia „fără a aduce atingere" utilizată în articolul sus-menționat nu impune obligația de a respecta reglementările europene din domeniul concurenței. Autoritățile italiene susțin că, dacă aceste două directive ar fi prevăzut aceeași obligație, legislatorul comunitar nu ar fi avut motiv să fie mai explicit în articolul 26 din Directiva 2003/96/CE. Așadar, concluzia autorităților italiene este că, având în vedere dispozițiile articolului 8 din Directiva 92/81/CEE, statele membre puteau în mod legitim să aplice reduceri sau scutiri de accize în sectorul horticol.

(39) Apoi, autoritățile italiene subliniază că aplicarea Directivei 92/81/CEE și apoi a Directivei 2003/96/CE generează, de fapt, o denaturare a concurenței pe piața internă, deoarece reducerile sau scutirile prevăzute avantajează statele membre care dețin resurse economice superioare și care pot, așadar, să aplice reduceri ale accizelor în mod uniform în întregul sector agricol. Dispunând de resurse limitate, Italia a decis să intervină exclusiv în favoarea producătorilor de produse de seră, deoarece măsurile de reducere și scutire de accize au fost adoptate într-un context de criză creat de creșterea prețurilor produselor utilizate pentru încălzire. În această privință, autoritățile italiene amintesc că nu este de competența Comisiei să intervină în stabilirea priorităților de către un stat membru.

(40) În ceea ce privește eventuala aplicabilitate a orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului (a se vedea considerentul 20 din prezenta motivație), autoritățile italiene afirmă că reducerile accizelor acordate sunt în conformitate cu dispozițiile respectivelor orientări și, prin urmare, ar putea beneficia de derogările prevăzute în acestea deoarece, în opinia autorităților italiene, este vorba despre taxe existente, în conformitate cu punctul 51.2 din orientări. Punctul respectiv prevede că, în cazul în care este vorba despre taxe existente, ajutoarele de exploatare legate de reduceri sau scutiri pot fi autorizate dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele două condiții:

— taxa în cauză trebuie să aibă un efect pozitiv important în ceea ce privește protecția mediului;

— derogările pentru întreprinderile în cauză trebuie să fi fost decise simultan cu adoptarea taxei sau trebuie să fi devenit necesare ca rezultat al unei modificări importante a condițiilor economice care au adus întreprinderea într-o situație concurențială deosebit de dificilă. În acest ultim caz, cuantumul reducerii fiscale nu poate depăși creșterea costurilor care rezultă din schimbarea condițiilor economice. Atunci când nu se mai înregistrează o creștere a costurilor, degrevarea fiscală nu se mai aplică.

(41) În opinia autorităților italiene, accizele la combustibilii utilizați în agricultură, mai ales la gazul pentru încălzire, pot fi considerate taxe de mediu (taxe ecologice) și au un efect pozitiv asupra mediului, întrucât stimulează producătorii să diminueze consumul de combustibili.

(42) În ceea ce privește mai ales punctul 51.2 litera (b) din orientări, în temeiul căruia derogările în favoarea întreprinderilor trebuie să fi fost decise la momentul adoptării taxei, autoritățile italiene fac trimitere la Decizia C(2005) 4436 a Comisiei din 7 decembrie 2005. În temeiul deciziei menționate, „Se poate ca accizele în cauză să nu fi avut un obiectiv de mediu explicit încă de la început, iar scutirile au fost decise […] mult înainte ca orientările din 2001 privind ajutorul de stat pentru protecția mediului să fi devenit aplicabile. Așadar, se poate considera că scutirile au fost decise la momentul adoptării accizelor. În consecință, în conformitate cu punctul 51.2 din orientări, scutirilor (care fac obiectul prezentei decizii) le pot fi aplicate dispozițiile punctului 51.1." Autoritățile italiene adaugă că reducerile de accize au fost decise în urma unei schimbări a condițiilor economice (îndeosebi creșterea exponențială a prețului petrolului) care a pus producătorii de produse de seră într-o situație concurențială deosebit de delicată în raport cu exploatațiile în aer liber și care, în alte țări, a determinat autoritățile să adopte dispoziții în favoarea producătorilor de produse de seră și a sectorului pescuitului. De asemenea, autoritățile italiene precizează că, în perioada în cauză, prețul motorinei pentru încălzire a înregistrat următoarea evoluție: + 37 % în perioada 1999-2000, + 26 % în perioada 1999-2001 și + 26 % în perioada 1999-2002. Structura prețurilor a fost, însă, următoarea (în EUR/litru ca medie anuală):

(EUR/litru)

	Preț industrial	Taxe	Preț de consum
1999	0,217	0,524	0,741
2000	0,342	0,523	0,865
2001	0,317	0,504	0,821
2002	0,292	0,542	0,834
2003	0,314	0,547	0,861
2004	0,354	0,555	0,909

(43) Pe de altă parte, autoritățile italiene evidențiază că aplicarea punctului 51 din orientări obligă, oricum, întreprinderile să plătească o parte a taxei. În opinia autorităților italiene, măsura adoptată de Italia poate fi compatibilă dacă beneficiarii plătesc suma minimă stabilită la nivel comunitar (care corespundea, conform aceloraşi autorități, cu 13 EUR/1 000 kg în perioada 2000-2003 și cu 21 EUR/1 000 kg ulterior).

(44) În sfârșit, în ceea ce privește valoarea totală a ajutoarelor acordate, autoritățile italiene precizează că cifrele care figurează în diversele legi financiare sunt estimări bazate pe previziunile referitoare la consumul de carburanți pentru încălzire și trebuie considerate încasări nerealizate, nu alocări de resurse. În opinia lor, este dificil de cuantificat de pe acum avantajul creat pentru fiecare producător, deoarece gestionarea sistemului de taxe este încredințată regiunilor, provinciilor și chiar comunelor. Cifrele vor fi comunicate de îndată ce vor fi disponibile.

IX. **SCRISOAREA TRIMISĂ LA 18 MAI 2009**

(45) În scrisoarea respectivă, autoritățile italiene amintesc, în primul rând, că accizele reprezintă taxe existente și, ca atare, pot beneficia de derogări aplicabile în temeiul orientărilor privind ajutorul de stat pentru protecția mediului, din motivele menționate deja la considerentul 42.

(46) Această argumentare este urmată de o versiune actualizată a tabelului prezentat la considerentul 42 din prezenta motivație (coloana taxelor este împărțită între accize și TVA). Conform noului tabel, în perioada în cauză structura prețurilor a fost următoarea (de data aceasta datele sunt exprimate în EUR/1 000 l):

(EUR/1 000 l)

	Preț industrial	TVA	Accize	Preț de consum
1999	219,83	123,5	397,67	741
2000	344,35	144,1	375,92	864,33
2001	313,4	136,7	370,11	820,22
2002	293,31	139,7	405,24	838,26
2003	314,37	143,5	403,21	861,1
2004	355,01	151,6	403,21	909,86

(47) Autoritățile italiene subliniază că, în perioada 1999-2004, prețul de consum al motorinei pentru încălzire a crescut constant, exceptând o ușoară scădere între 2000 și 2001. Urmează apoi o repetare a argumentelor prezentate deja la considerentele 42 și 43.

(48) În ceea ce privește justificarea măsurii din perspectiva sistemului fiscal italian, autoritățile italiene precizează că, în Italia, cantitățile de combustibil scutite sunt împărțite în funcție de suprafețe, de calitatea culturilor și de dotarea cu utilaje agricole utilizate efectiv. Așadar, se poate considera că scutirea este calculată în funcție de tipul de activitate desfășurată, iar în cazul culturilor de seră, în mod proporțional, deoarece acest tip de cultură depinde în totalitate de motorină și este caracterizat de condiții de producție cu totul diferite de cele ale culturilor în câmp deschis. Mai mult, scutirea nu favorizează un singur produs, deoarece se aplică tuturor producțiilor de seră, iar cultivarea în sere poate fi considerată o practică răspândită în întregul sector agricol.

(49) În ceea ce privește, într-un cadru mai general, aplicabilitatea articolului 87 alineatul (1) din tratat, autoritățile italiene consideră că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de respectivul alineat, deoarece scutirile nu sunt selective și nici nu denaturează concurența.

(50) În privința selectivității, se face trimitere la hotărârea Tribunalului de Primă Instanță în cauza T-233/04 ([9]). În cadrul evaluării (punctul 86), Tribunalul a stabilit: „Pentru aplicarea articolului 87 CE nu are relevanță faptul că situația beneficiarului prezumat al măsurii s-a ameliorat sau s-a agravat în raport cu situația juridică anterioară sau, dimpotrivă, nu a evoluat în timp. Trebuie să se stabilească numai dacă, în cadrul unui regim juridic determinat, o măsură statală este de natură să favorizeze «anumite întreprinderi sau anumite producții» în sensul articolului 87 alineatul (1) CE față de alte întreprinderi a căror situație de fapt și juridică este comparabilă în raport cu obiectivul urmărit prin măsura respectivă."

(51) În opinia autorităților italiene, scutirea aplicată motorinei utilizate într-un mediu protejat în care sunt cultivate produse agricole nu generează nicio diferențiere între întreprinderi care se află în aceeași situație juridică și de fapt și nici între produse, deoarece toate întreprinderile, indiferent de bunurile produse, pot beneficia de scutire atunci când achiziționează motorină pentru producțiile de seră.

(52) În ceea ce privește posibilitatea de denaturare a concurenței, autoritățile italiene fac trimitere la decizia C(2008) 1105 a Comisiei care, la considerentul 43, prevede că scutirile totale și parțiale acordate prin articolul 8 alineatul (2) din Directiva 92/81/CEE au același obiectiv ca măsurile prevăzute de Directiva 2003/96/CE și sunt de amploare redusă, drept care se poate spune, prin analogie, că nu ar trebui să denatureze concurența.

(53) Autoritățile italiene adaugă că, la punctul 32 din decizie, Comisia consideră că acest tip de măsuri legate de carburanții utilizați în cadrul activităților de producție agricolă primară nu denaturează concurența, având în vedere dimensiunile reduse ale exploatațiilor agricole din Uniunea Europeană (peste 60 % dintre exploatații au o suprafață agricolă utilizată mai mică de 5 hectare). Pornind de la această considerație, autoritățile italiene subliniază că, pe baza criteriului dimensiunii, menționat mai sus, scutirile în cauză ar putea cu greu să denatureze concurența, deoarece 80 % dintre exploatațiile agricole italiene au o suprafață agricolă utilizată mai mică de 5 hectare.

(54) Un alt argument prezentat de autoritățile italiene este faptul că pentru încălzirea a 1 m^3 de seră poate fi folosită o cantitate de motorină de doar 2 litri. În plus, conform unui studiu al Enama (*Ente nazionale per la meccanizzazione agricola* – Organismul național pentru mecanizarea agriculturii) privind consumul de motorină în 14 dintre cele 20 de regiuni ale Italiei, motorina utilizată în sere (167 436 001 litri) a reprezentat doar 11,77 % din consumul de motorină în sectorul agricol în 2002 și 10,67 % în 2003.

(55) După prezentarea acestor precizări în sprijinul tezei lor, conform căreia scutirile în cauză nu cuprind elemente de ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, autoritățile italiene amintesc caracterul orizontal al scutirilor, insistă asupra faptului că toți producătorii agricoli ar putea beneficia de aceste scutiri dacă ar practica producția de seră și subliniază că criteriul nediscriminării nu poate fi aplicat retroactiv, din motive de așteptare legitimă și de certitudine juridică.

X. **EVALUARE**

(56) Prezenta decizie se referă la diferența dintre scutirile de accize la motorina utilizată pentru încălzirea serelor, pe de o parte, și scutirile de accize la motorina utilizată drept carburant, pe de altă parte.

(57) Având în vedere argumentele prezentate de autoritățile italiene în răspunsurile la inițierile de proceduri, trebuie analizat în primul rând dacă schema cuprinde elemente de ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

(58) Articolul 87 alineatul (1) din tratat prevede că sunt incompatibile cu piața comună ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producție, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.

(59) Schema analizată corespunde acestei definiții nu doar pentru că este finanțată din resurse de stat (acordând scutiri de accize, statul renunță la anumite venituri pe care, altfel, le-ar încasa), ci și pentru că favorizează anumite întreprinderi (cele din sectorul agricol și, între acestea, cele care produc în sere) și poate influența schimburile comerciale și denatura concurența, având în vedere poziția pe care o ocupă Italia în sectorul producției agricole de seră (de exemplu, din punctul de vedere al suprafețelor de seră dedicate producției de legume proaspete, în 2000 și în 2003, Italia era pe locul al doilea între țările producătoare ale Uniunii; în 2000 și în 2001, Italia a fost primul producător de legume din Uniune și, în sfârșit, în perioada la care se referă procedurile inițiate, Italia era a doua țară europeană din punctul de vedere al suprafeței dedicate culturilor de seră).

([9]) Hotărârea din 10 aprilie 2008, Țările de Jos/Comisia, T-233/04, Rec., p. II-00591.

(60) Pe parcursul examinării dosarului, autoritățile italiene au prezentat o serie de argumente în apărarea tezei lor, conform căreia schema nu cuprinde elemente de ajutor de stat:

— în temeiul acordului politic la care au ajuns Consiliul și Comisia cu ocazia Consiliului ECOFIN din 19 martie 2003, conform căruia derogările de la sistemul [fiscal] general sau diferențierile din cadrul acestuia care sunt justificate de natura sau de caracteristicile generale ale sistemului fiscal nu reprezintă ajutoare de stat. În plus, în Italia scutirile sunt conforme cu logica sistemului fiscal italian, deoarece sunt valabile pentru toate producțiile de seră și deoarece cantitățile de combustibil scutite de accize sunt repartizate în funcție de activitatea exercitată;

— având în vedere estimările și datele disponibile, schema în cauză „nu dăunează bunei funcționări a pieței interne și nu conduce la denaturări ale concurenței" (a se vedea considerentele 30 și 31);

— scutirile nu sunt selective și nici nu pot denatura concurența.

(61) În primul rând trebuie subliniat că niciun acord politic nu poate schimba conceptul de ajutor așa cum este definit în mod obiectiv de tratat.

(62) În ceea ce privește raționamentul conform căruia scutirile ar fi justificate de natura sau de caracteristicile generale ale sistemului fiscal, Comisia consideră că scutirile specifice de accize, limitate la un tip de producție (în cazul de față, producția de seră, care a beneficiat de scutiri mai mari decât cele acordate culturilor în câmp deschis), nu pot fi justificate de natura și de logica sistemului fiscal atunci când dreptul comunitar obligă statele membre, în principiu, să impună plata unor accize ([10]). Aceeași considerație este valabilă în cazul în care dreptul comunitar nu prevede acordarea unor astfel de scutiri. Argumentul conform căruia scutirile sunt valabile pentru toate tipurile de producție de seră nu este pertinent în acest caz, deoarece întregi ramuri ale producției agricole au beneficiat de scutiri inferioare celor acordate producătorilor de produse de seră, iar dacă, așa cum afirmă autoritățile italiene, cantitățile de combustibil scutite ar fi împărțite în funcție de activitatea desfășurată, logica sistemului fiscal ar fi impus ca scutirea să fie aceeași pentru toate activitățile bazate pe utilizarea motorinei.

(63) Problema selectivității a fost abordată deja la considerentul 58 din prezenta motivație. În ceea ce privește trimiterea la hotărârea în cauza T-233/04, din perspectiva considerentelor 25 și 26 din prezenta motivație, Comisia constată că, deși operatorii din sectorul agricol care utilizează motorină au putut beneficia de scutiri, producătorii de produse de seră au beneficiat, totuși, de scutiri mai semnificative. Toți operatorii se aflau într-o situație de fapt similară, din moment ce utilizau motorina pentru a produce, și deci erau interesați în aceeași măsură de obiectivul dispoziției (atenuarea efectelor creșterii prețurilor produselor petroliere), indiferent de statutul lor juridic. Faptul că, într-o situație similară, unii au putut beneficia de scutiri mai mari decât alții demonstrează că schema conține un element de selectivitate.

(64) În ceea ce privește argumentul conform căruia schema nu dăunează bunei funcționări a pieței interne și nu conduce la denaturări ale concurenței, Comisia respinge argumentele autorităților italiene. Astfel:

— decizia la care se referă autoritățile italiene la considerentul 52 din prezenta motivație concluzionează că există un ajutor de stat care poate fi aprobat în temeiul derogării prevăzute la articolul 87 alineatul (3) litera (c) din tratat. Totuși, această derogare nu poate fi invocată pentru a demonstra absența elementelor de ajutor de stat din schema în cauză (această considerație este valabilă și pentru argumentul susținut de autoritățile italiene și prezentat la considerentul 53 din prezenta motivație),

— datele indicate la considerentul 54 din prezenta motivație nu sunt complete (14 regiuni din 20) și nu există nimic care să permită formularea concluziei că sunt reprezentative: efectiv, nu se poate deduce dacă regiunile pentru care au fost furnizate datele corespund cu regiunile în care culturile de seră sunt mai răspândite. În plus, datele referitoare la consumul din sectorul agricol indică mai degrabă faptul că motorina constituie un important mijloc de producție agricolă. În orice caz, este suficient ca ajutorul să consolideze poziția concurențială a unei întreprinderi în raport cu alte întreprinderi concurente în schimburile intracomunitare pentru ca ajutorul respectiv să fie de natură să provoace denaturări ale concurenței și să afecteze schimburile intracomunitare ([11]), ceea ce se întâmplă în cazul de față, deoarece scutirea acordată favorizează întreprinderile italiene care cultivă produse agricole în seră, în detrimentul întreprinderilor care operează în același sector în celelalte state membre.

(65) În răspunsul la prima inițiere a procedurii, autoritățile italiene mai afirmaseră și că ajutoarele în cauză nu constituie ajutoare de stat, ci trebuie examinate din perspectiva dispozițiilor Directivelor 92/81/CEE și 2003/96/CE. Autoritățile italiene au ajuns la această concluzie în urma raționamentului conform căruia existența unor ajutoare de stat ar fi exclusă prin simplul fapt că o directivă europeană prevede posibilitatea de acordare a unor scutiri de taxe. Acest raționament a fost repetat în răspunsul la somația pentru furnizarea de informații care le-a fost transmisă.

([10]) A se vedea Decizia 2006/323/CE a Comisiei (JO L 119, 4.5.2006, p. 12).

([11]) Hotărârea din 17 septembrie 1980, Philip Morris Holland/Comisia, 730/79, Rec., p. 2671.

(66) Comisia nu poate fi de acord cu un astfel de raționament. Directiva 92/81/CEE precizează, de fapt, la al șaselea considerent, că statele membre pot aplica în mod facultativ alte […] scutiri […], cu condiția ca acestea să nu genereze denaturări ale concurenței. De asemenea, articolul 8 alineatul (2) din directiva respectivă prevede că statele membre pot aplica scutiri sau reduceri totale sau parțiale „fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare". Făcând referire la existența unui risc de denaturare a concurenței, Directiva 92/81/CEE nu exclude posibilitatea ca scutirile să reprezinte ajutoare de stat. Merită amintit că, în materie de ajutoare de stat, competențele Comisiei sunt conferite direct de tratat și că aceste competențe nu pot fi limitate de o directivă al cărei scop este armonizarea unei taxe la nivel european.

(67) Mai mult, în considerentele 15 și 24, Directiva 2003/96/CE precizează că, pentru a nu genera denaturări ale concurenței, măsurile menite a institui niveluri de taxare diferențiate trebuie să fie în conformitate cu normele care reglementează piața internă și concurența. Obligația de a aplica normele în materie de concurență este confirmată și de articolul 26 din directiva menționată, care atrage atenția asupra faptului că măsurile în cauză pot reprezenta ajutoare de stat și, în acest caz, trebuie notificate în conformitate cu articolul 88 alineatul (3) din Tratatul CE. Articolul menționat anterior prevede explicit că informațiile comunicate Comisiei în conformitate cu directiva nu scutesc statele membre de obligația de notificare prevăzută la articolul 88 alineatul (3) din tratat.

(68) În sfârșit, chiar autoritățile italiene afirmă (a se vedea considerentul 39 din prezenta motivație) că aplicarea unor scutiri generează o denaturare a concurenței, element caracteristic al unui ajutor de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din tratat.

(69) Ținând cont de toate aceste considerații, Comisia concluzionează că scutirile de accize aplicate în cadrul schemei în cauză constituie ajutoare de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din tratat.

(70) Totuși, în cazurile prevăzute la articolul 87 alineatele (2) și (3) din tratat, unele măsuri pot fi considerate, prin derogare, compatibile cu piața comună.

(71) Derogările prevăzute la articolul 87 alineatul (2) din tratat, referitoare la ajutoarele cu caracter social acordate consumatorilor individuali, la ajutoarele destinate remedierii pagubelor provocate de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare, precum și la ajutoarele acordate economiei anumitor regiuni ale Republicii Federale Germania, nu sunt aplicabile în cazul de față, indiferent care sunt beneficiarii schemei.

(72) Comisia consideră că derogările prevăzute la articolul 87 alineatul (3) litera (a) din tratat, referitoare la dezvoltarea anumitor regiuni, nu se aplică schemei în cauză, deoarece aceasta nu include ajutoare destinate să favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut.

(73) În ceea ce privește derogarea de la articolul 87 alineatul (3) litera (b) din tratat, este suficient să se constate că schema fiscală în cauză nu constituie un proiect important de interes european comun și nu vizează remedierea unei perturbări grave a economiei italiene. Mai mult, ajutoarele nu sunt destinate să promoveze cultura și conservarea patrimoniului, în sensul prevăzut de derogarea de la articolul 87 alineatul (3) litera (d) din tratat.

(74) În consecință, singura derogare care poate fi invocată este cea prevăzută la articolul 87 alineatul (3) litera (c) din tratat, în temeiul căreia pot fi considerate compatibile cu piața comună ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu aduc modificări condițiilor schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(75) În conformitate cu Comunicarea Comisiei privind stabilirea normelor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal ([12]), deoarece ajutoarele inerente schemei în cauză sunt nenotificate, compatibilitatea lor cu piața comună trebuie analizată din perspectiva normelor în materie de ajutoare de stat în vigoare la momentul acordării lor.

(76) Deși la punctul 172 din noile orientări comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013 ([13]) se afirmă că unele ajutoare ilegale acordate după intrarea în vigoare a Directivei 2003/96/CE sunt compatibile cu piața comună, în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din tratat, acest lucru este valabil doar dacă sunt respectate condițiile prevăzute de directiva respectivă și dacă nu a existat nicio diferențiere în cadrul sectorului agricol. Același lucru se poate spune și despre ajutoarele acordate ilegal în temeiul Directivei 92/81/CEE.

(77) În temeiul articolului 1 alineatul (1) din Directiva 92/81/CEE, statele membre aplică uleiurilor minerale o acciză armonizată în conformitate cu prezenta directivă. La alineatul (2) al aceluiași articol se precizează că statele membre își stabilesc propriile accize în conformitate cu Directiva 92/82/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind apropierea ratelor accizelor la uleiurile minerale ([14]).

([12]) JO C 119, 22.5.2002, p. 22.
([13]) JO C 319, 27.12.2006, p. 1.
([14]) JO L 316, 31.10.1992, p. 19. Cuantumul accizelor la motorina utilizată pentru încălzirea serelor este indicat la considerentul 43.

(78) Articolul 5 alineatul (2) din Directiva 92/82/CEE prevede o acciză la motorină în valoare echivalentă cu 18 ECU/1 000 l dacă motorina este utilizată pentru motoarele staționare, instalațiile și utilajele utilizate în șantierele de construcții, lucrările de geniu civil și lucrările publice sau pentru vehiculele destinate utilizării în afara rețelei rutiere sau care nu au primit autorizarea de a circula preponderent pe drumurile publice.

(79) Articolul 2 alineatul (2) din Directiva 92/81/CEE precizează că uleiurile minerale altele decât cele al căror nivel de accizare este fixat de Directiva 92/82/CEE sunt supuse accizării dacă sunt destinate utilizării, puse în vânzare sau utilizate drept combustibili sau carburanți. Rata accizei percepute este fixată, în funcție de utilizare, la nivelul aplicabil combustibilului sau carburantului pentru motor echivalent (cuantumul de 13 EUR indicat de autoritățile italiene și menționat la considerentul 43 din prezenta motivație este cel al accizei aplicabile combustibilului sau unui carburant pentru motor echivalent, adică acciza pentru combustibilul greu stabilită la 13 EUR/1 000 kg la articolul 6 al directivei respective).

(80) Totuși, articolul 8 alineatul (2) din Directiva 92/81/CEE prevede că, „fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare, statele membre pot aplica scutiri sau reduceri totale sau parțiale de accize pentru uleiurile minerale utilizate sub control fiscal […] exclusiv pentru lucrări agricole sau horticole, precum și în silvicultură și în piscicultura de apă dulce”.

(81) În conformitate cu Directiva 2003/96/CE, aplicabilă de la 1 ianuarie 2004 ([15]), rata minimă a accizei la motorina pentru încălzire este fixată la 21 EUR/1 000 l (articolul 9 din directivă coroborat cu tabelul C din anexa I la directivă). În plus, la articolul 15 alineatul (3), directiva respectivă conține o dispoziție similară celei de la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 92/81/CEE, în conformitate cu care statele membre pot aplica un nivel de taxare de până la zero produselor energetice și electricității utilizate în lucrările din sectoarele agricol, horticol, piscicol și forestier.

(82) Așadar, în conformitate cu cele două directive menționate anterior, era posibilă acordarea unor scutiri totale de accize. Totuși, deoarece instituie o diferențiere între scutirile de accize care favorizează anumite exploatații agricole, schema de ajutoare în cauză nu poate fi declarată compatibilă cu piața comună din perspectiva punctului 172 din orientările comunitare privind ajutoarele de stat din sectorul agricol și forestier 2007-2013 ([16]).

(83) În întreaga perioadă care face obiectul celor două proceduri inițiate cu referire la scutirile de accize (3 octombrie 2000-31 decembrie 2004 – a se vedea considerentele 25 și 27), normele aplicabile în materie de ajutoare de stat au fost cele enunțate în orientările agricole pentru ajutoarele din sectorul agricol ([17]) (denumite în continuare „orientările agricole din 2000”).

(84) Comisia constată că, având în vedere natura lor (scutiri totale de accize), ajutoarele reprezintă ajutoare de stat unilaterale, menite pur și simplu a ameliora situația financiară a producătorilor fără a contribui în niciun fel la dezvoltarea sectorului. Această constatare este susținută de faptul că, în informațiile suplimentare furnizate, autoritățile italiene precizează că acordarea ajutoarelor este motivată de creșterea prețului petrolului (a se vedea considerentul 39 din prezenta motivație).

(85) În conformitate cu punctul 3.5 din orientările agricole din 2000, astfel de ajutoare reprezintă ajutoare de exploatare incompatibile cu piața comună.

(86) Totuși, la punctul 5.5, orientările agricole din 2000 admit o excepție de la dispozițiile punctului 3.5 menționat anterior pentru ajutoarele de exploatare cu obiectiv ecologic.

(87) Punctul 5.5.4 din orientările agricole din 2000, mai ales, se referă la cazul specific al scutirilor parțiale sau totale de taxe ecologice. La punctul respectiv al orientărilor, după prezentarea anumitor rezerve, Comisia a afirmat că acest tip de ajutoare poate fi acceptat dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

— dacă este vorba despre ajutoare temporare (cu o durată maximă de cinci ani) și reduse treptat;

— dacă se poate demonstra că sunt necesare pentru a compensa o pierdere de competitivitate pe plan internațional;

— dacă schema de ajutoare constituie un stimulent real pentru reducerea utilizării mijloacelor de producție în cauză.

(88) În cazul de față, Comisia constată că ajutoarele nu sunt reduse treptat, deoarece, având în vedere diversele articole ale legilor financiare care prevedeau scutirile de accize, scutirea este parțială până la 31 decembrie 2000 și apoi totală pentru fiecare dintre perioadele menționate la considerentul 27 din prezenta motivație. În plus, ajutoarele nu erau temporare, deoarece, cu excepția celui de-al doilea semestru al anului 2001, scutirile au fost, de fapt, permanente de-a lungul întregii perioade analizate. Autoritățile italiene au făcut, desigur, referire la existența unei situații concurențiale delicate (a se vedea considerentul 42 din prezenta motivație), dar nu au furnizat date care să demonstreze pierderea de competitivitate. În sfârșit, pare neverosimil ca o schemă de scutiri care, prin definiție, determină o ieftinire a combustibililor, să poată stimula beneficiarii să reducă utilizarea mijloacelor de producție în cauză (fie că este vorba despre sere sau, prin extrapolare, despre combustibili, dacă sunt considerați mijloace de producție).

([15]) Cu excepția anumitor dispoziții nepertinente în cazul analizat.
([16]) A se vedea nota de subsol 13.
([17]) JO C 28, 1.2.2000, p. 2.

(89) Așadar, ajutoarele de stat în cauză nu pot fi considerate justificate exclusiv în temeiul dispozițiilor orientărilor agricole din 2000, care acceptă compatibilitatea cu piața comună a simplelor ajutoare de exploatare.

(90) Totuși, orientările agricole din 2000 prevăd, de asemenea, la punctul 5.6.2, posibilitatea de a proceda la o examinare a ajutoarelor de la caz la caz, ținând cont de principiile prezentate în orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului.

(91) Având în vedere perioada la care se referă cele două proceduri, pentru analizarea compatibilității ajutoarelor de stat în cauză trebuie să se țină cont de următoarele norme privind ajutoarele de stat:

— pentru perioada 3 octombrie 2000-2 februarie 2001, orientările privind ajutorul de stat pentru protecția mediului ([18]), în vigoare începând cu 1994 (denumite în continuare „orientările din 1994”);

— pentru perioada 3 februarie 2001-31 decembrie 2004, orientările privind ajutorul de stat pentru protecția mediului ([19]), în vigoare începând cu 3 februarie 2001 (denumite în continuare „orientările din 2001”).

(92) În conformitate cu dispozițiile orientărilor din 1994 (punctul 3.4), Comisia poate acorda o derogare de la principiul interzicerii ajutoarelor de exploatare, cu condiția ca aceste ajutoare să aibă drept unic scop compensarea unor costuri suplimentare față de costurile de producție tradiționale, să fie temporare și reduse treptat și să constituie un stimulent pentru reducerea poluării și pentru introducerea rapidă a unor metode mai eficiente de utilizare a resurselor.

(93) Tot la punctul 3.4 se precizează că scutirea temporară de plata unor noi taxe ecologice poate fi acordată, dacă este necesar, pentru a compensa pierderile de competitivitate, mai ales la nivel internațional. Un alt factor care trebuie luat în considerare este faptul că întreprinderile interesate trebuie să ofere ceva în schimb din punctul de vedere al reducerii poluării. Această dispoziție este aplicabilă și scutirilor fiscale instituite de un act legislativ comunitar.

(94) Pe lângă faptul că, după cum reiese din analiza efectuată din perspectiva punctului 5.5.4 din orientările agricole din 2000, ajutoarele nu sunt nici temporare, nici reduse treptat, și nici nu conțin un stimulent, Comisia constată că în informațiile de care dispune nu există nimic care să demonstreze că ajutoarele sunt limitate strict la compensarea unui supracost de producție în comparație cu costurile de producție obișnuite. Așadar, ajutoarele nu îndeplinesc condițiile de compatibilitate cu piața comună menționate la considerentul 92 din prezenta motivație.

(95) În plus, în cazul de față nu sunt pertinente condițiile menționate la considerentul 93 din prezenta motivație, deoarece ajutoarele nu se referă la taxe noi [accizele existau deja înaintea perioadei la care se referă cele două proceduri: de exemplu, articolul 24 alineatul (3) din Legea nr. 388 din 23 decembrie 2000, care introduce scutirea totală de accize pentru perioada 1 ianuarie-30 iunie 2001, face referire la Legea nr. 662 din 1996, care se referea la accize și făcea trimitere la Decretul-lege nr. 504/1995, care conține textul unic al dispozițiilor legislative referitoare la impozitele pe producție și pe consum). În această privință, Comisia remarcă faptul că autoritățile italiene nu au contestat caracterul de „taxă preexistentă” al taxelor în cauză. În plus, nu au susținut niciodată că aceste taxe au fost instituite recent (a se vedea considerentele 40 și 45 din prezenta motivație).

(96) Așadar, aceste ajutoare nu pot fi declarate compatibile cu piața comuna în temeiul dispozițiilor orientărilor din 1994.

(97) Orientările din 2001 fac distincția dintre taxele noi (punctul 51.1) și cele preexistente (punctele 51.2 și 52).

(98) Comisia constată că accizele care fac obiectul scutirii trebuie considerate taxe preexistente în cursul perioadei în cauză, deoarece, pe lângă considerațiile prezentate la considerentul 95 din prezenta motivație, scutirile au fost decise pentru fiecare an în parte prin diversele legi financiare, nu printr-o lege oarecare adoptată cu derogări automate într-un moment oarecare al perioadei în cauză. În plus, după cum a observat deja Comisia la considerentul 95 din prezenta motivație, autoritățile italiene nu au contestat caracterul de „taxe preexistente” al taxelor în cauză și nu au susținut niciodată că acestea ar fi fost instituite recent.

(99) Așa cum se arată și la considerentul 40 din prezenta motivație, punctul 51.2 din orientările din 2001 prevede posibilitatea de a aplica taxelor preexistente condițiile de autorizare aplicabile noilor taxe menționate la punctul 51.1, dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele două condiții:

— taxa în cauză trebuie să aibă un efect pozitiv important în ceea ce privește protecția mediului;

([18]) JO C 72, 10.3.1994, p. 3.
([19]) A se vedea nota de subsol 5.

— derogările pentru întreprinderile în cauză trebuie să fi fost decise simultan cu adoptarea taxei sau trebuie să fi devenit necesare ca urmare a unei modificări importante a condițiilor economice care au adus întreprinderea într-o situație concurențială deosebit de dificilă. În acest ultim caz, cuantumul reducerii fiscale nu poate depăși creșterea costurilor care rezultă din schimbarea condițiilor economice. Atunci când nu se mai înregistrează o creștere a costurilor, degrevarea fiscală nu se mai aplică.

(100) Comisia poate admite că o taxă precum acciza la motorina pentru încălzire, al cărei efect este o creștere a prețului motorinei, poate determina utilizatorii să diminueze consumul de motorină, cu repercusiuni pozitive din punctul de vedere al protecției mediului. Totuși, aceste scutiri au fost stabilite an după an, în ciuda unei întreruperi între 1 iulie și 31 decembrie 2001 (a se vedea considerentul 27 din prezenta motivație), iar autoritățile italiene nu au demonstrat și nici nu au susținut niciodată că aceste derogări ar fi fost decise la momentul adoptării taxei. Din contră, au subliniat că derogările fuseseră adoptate pentru a face față unui fenomen pur conjunctural, respectiv creșterea prețurilor carburanților și combustibililor.

(101) Nu poate fi acceptat argumentul prezentat de autoritățile italiene conform căruia Comisia ar trebui să-și desfășoare analiza ca și cum scutirile ar fi fost decise la momentul instituirii taxei. De altfel, aceleași autorități fac referire la Decizia C(2005) 4436 a Comisiei (a se vedea considerentul 42 din prezenta motivație). În cazul deciziei menționate (a se vedea mai ales considerentul 74 al deciziei), Comisia își bazase concluziile pe faptul că scutirile fuseseră decise cu mult timp înainte de intrarea în vigoare a orientărilor privind ajutorul de stat pentru protecția mediului din 2001. Totuși, în cazul de față trebuie constatat că primele scutiri datează din octombrie 2000, respectiv cu puțin timp înainte de punerea în aplicare a respectivelor orientări. Trebuie subliniat că autoritățile italiene nu au pus în aplicare în niciun moment scutiri acordate anterior.

(102) Pe de altă parte, în ceea ce privește a doua dintre condițiile de la punctul 51.2 a doua liniuță din orientările din 2001, autoritățile italiene nu au furnizat elemente care să demonstreze o schimbare semnificativă a condițiilor economice care ar fi putut pune întreprinderile într-o situație concurențială deosebit de dificilă (a se vedea considerentul 88 din prezenta motivație) și nici nu au dovedit că nivelul scutirii nu l-a depășit pe cel al creșterii poverilor legate de schimbarea condițiilor economice. În ceea ce privește mai ales problema situației concurențiale, datele din tabelele prezentate la considerentele 42 și 46 din prezenta motivație nu conțin niciun element comparativ și deci nu permit evidențierea unei degradări a situației concurențiale a întreprinderilor italiene din sectorul culturilor de seră. În această privință, trebuie subliniat și faptul că majorarea prețurilor produselor petroliere a afectat întreaga Europă, nu doar Italia.

(103) Deoarece nu este îndeplinită una dintre cele două condiții menționate la considerentul 99 din prezenta motivație, nu pot fi aplicate dispozițiile punctului 51.2 și deci nici cele ale punctului 51.1 din orientările din 2001.

(104) De altfel, chiar dacă dispozițiile punctului 51.2 ar fi fost aplicabile, scutirile în cauză nu ar putea fi considerate admisibile în temeiul punctului 51.1, care prevede următoarele:

„În cazul în care, din motive de protecție a mediului, un stat membru introduce o nouă taxă într-un sector de activitate sau pentru anumite produse în privința cărora nu a fost realizată o armonizare fiscală comunitară sau în cazul în care taxa prevăzută de statul membru este superioară celei prevăzute de legislația comunitară, Comisia consideră că pot fi justificate decizii de scutire pe o perioadă de zece ani fără reducere treptată în două cazuri:

(a) în cazul în care aceste degrevări sunt condiționate de încheierea unor acorduri între statul membru în cauză și întreprinderile beneficiare, prin care întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi se angajează să atingă obiective de protecție a mediului pe perioada de acordare a degrevărilor sau în cazul în care întreprinderile se angajează să încheie acorduri voluntare cu același efect. Aceste acorduri sau angajamente pot avea ca obiect, printre altele, reducerea consumului de energie, reducerea emisiilor poluante sau orice altă măsură benefică pentru mediu. Conținutul acordurilor trebuie negociat de către fiecare stat membru și evaluat de Comisie la momentul examinării proiectelor de ajutor notificate. Statul membru trebuie să asigure monitorizarea strictă a îndeplinirii angajamentelor asumate de către întreprinderi sau de către asociațiile de întreprinderi. Acordurile încheiate între statul membru și întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi în cauză trebuie să prevadă modalitățile de sancționare aplicabile în cazul neîndeplinirii angajamentelor asumate.

Aceste dispoziții se aplică și în cazul în care, pentru acordarea unei degrevări fiscale, statul membru impune condiții care să aibă același efect ca acordurile sau angajamentele menționate anterior;

(b) aceste degrevări pot, de asemenea, să nu fie condiționate de încheierea unor acorduri între statul membru și întreprinderile beneficiare, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții alternative:

— în cazul în care degrevarea se referă la o taxă comunitară, suma plătită efectiv de întreprinderi ca urmare a reducerii trebuie să rămână net superioară sumei minime comunitare și, oricum, la un nivel care să stimuleze întreprinderile să îmbunătățească protecția mediului;

— în cazul în care degrevarea se referă la o taxă națională impusă în absența unei taxe comunitare, întreprinderile care beneficiază de reducere trebuie, totuși, să plătească o parte importantă din taxa națională.”

(105) În cazul de față, accizele erau, desigur (înainte de scutiri sau reduceri), peste nivelul armonizat de taxare (a se vedea considerentele 43 și 46), dar nu reiese că ar fi fost încheiate acorduri precum cele prevăzute la punctul 51.1 litera (a) între statul membru și beneficiari sau că beneficiarii ar fi semnat în mod spontan acorduri de acest gen (Comisiei nu i-a fost notificat niciun acord). Autoritățile italiene au subliniat, de altfel, că scutirile contestate fuseseră acordate pentru a face față unei conjuncturi dificile și nu au menționat niciodată că ar fi cerut beneficiarilor să întreprindă, în schimb, acțiuni de protecție a mediului.

(106) Opțiunea alternativă față de încheierea unor acorduri prevăzută la punctul 51.1 litera (b) menționată anterior nu este aplicabilă în cazul de față, deoarece, în partea perioadei examinate ulterioară momentului în care au început să se aplice orientările din 2001, producătorii de produse de seră au beneficiat de o scutire totală de accize și deci nu au plătit o sumă superioară minimei comunitare ([20]), la un nivel care să stimuleze acțiunile de îmbunătățire a protecției mediului, conform prevederilor orientărilor pentru cazul în care reducerea se referă la o taxă comunitară.

(107) Totuși, punctul 52 din orientările din 2001 prevede că, în cazul în care o taxă existentă crește în mod semnificativ, iar statul membru consideră că sunt necesare derogări pentru anumite întreprinderi, se aplică condiții similare celor prevăzute la punctul 51.1 pentru noile taxe. Așadar, trebuie analizat, în primul rând, dacă accizele au crescut în mod semnificativ.

(108) Din tabelul prezentat la considerentul 46 din prezenta motivație reiese că accizele nu au crescut în mod semnificativ, evoluția acestora fiind următoarea: – 5,4 % în perioada 1999-2000, – 6,98 % în perioada 1999-2001, + 1,9 % în perioada 1999-2002 și 1,3 % în perioada 1999-2003. De la un an la altul, evoluția accizelor a fost următoarea: – 5,4 % în perioada 1999-2000, – 1,6 % în perioada 2000-2001, + 9,5 % în perioada 2001-2002 și – 0,5 % în perioada 2002-2003. Așadar, reiese că accizele s-au redus mereu, cu excepția perioadei 2001-2002. Totuși, creșterea înregistrată în această perioadă nu poate fi considerată semnificativă, deoarece nu a avut, de fapt, niciun efect asupra evoluției prețului de consum al motorinei pentru încălzire (conform datelor din tabel, prețul de consum al motorinei pentru încălzire în cursul acestor doi ani a crescut cu doar 2,2 %). Așadar, în acest caz nu se pot aplica dispozițiile punctului 52 din orientările din 2001.

(109) În sfârșit, punctul 53 din orientările din 2001 prevede că, dacă reducerile se referă la o taxă armonizată la nivel comunitar, iar taxa națională este mai mică decât sau egală cu taxa comunitară minimă […], eventualele degrevări trebuie să respecte condițiile prevăzute la punctele 45 și 46 și trebuie să fie autorizate în mod expres ca derogare de la nivelul minim comunitar.

(110) Punctul 45 din orientările din 2001 prevede că durata ajutorului trebuie limitată la cinci ani dacă ajutorul este redus treptat și că intensitatea poate ajunge la 100 % din supracosturi ([21]) în primul an, dar trebuie să scadă în mod liniar pentru a ajunge la zero la sfârșitul celui de al cincilea an.

(111) Punctul 46 din orientările din 2001 prevede că, în cazul unor ajutoare care nu sunt reduse treptat, durata ajutorului este limitată la cinci ani, iar intensitatea la 50 % din supracosturi.

(112) În cazul de față, Comisia a constatat deja că ajutoarele nu erau reduse treptat (a se vedea considerentul 88 din prezenta motivație). Prin urmare, ar putea fi aplicate doar dispozițiile punctului 46 din orientări. Dar informațiile furnizate de autoritățile italiene nu permit în niciun fel Comisiei să concluzioneze că intensitatea ajutoarelor a fost limitată la 50 % din supracosturile de producție generate de accize în raport cu prețurile de piață ale produselor obținute în sere.

(113) Așadar, aceste ajutoare nu pot fi considerate admisibile în temeiul dispozițiilor punctului 46 din orientările din 2001 și, prin urmare, nici în temeiul dispozițiilor punctului 53 din orientările respective.

([20]) 13 EUR/1 000 kg pentru perioada 2000-2003 și 21 EUR/1 000 litri – a se vedea considerentul 43.

([21]) Supracosturile sunt definite la punctul 43 din orientări: este vorba despre supracosturi de producție față de prețurile de comercializare ale produselor.

(114) Considerațiile prezentate la considerentele 94-112 din prezenta motivație demonstrează că ajutoarele în cauză nu pot fi declarate compatibile cu piața comună în temeiul dispozițiilor orientărilor din 2001.

(115) În privința celorlalte argumente prezentate de autoritățile italiene în diversele etape ale examinării dosarului, Comisia constată că nu există informații care să îi permită să înlăture îndoielile exprimate la considerentul 34 litera (b) din prezenta motivație. Raționamentul prezentat la considerentul 43 din prezenta motivație, conform căruia măsura adoptată la nivel național în Italia poate fi compatibilă cu piața comună dacă beneficiarii plătesc suma minimă stabilită la nivel comunitar, nu este pertinent, deoarece producătorii de produse de seră au beneficiat de o scutire totală de accize în aproape întreaga perioadă în cauză și deci nu au plătit taxe.

(116) Nici raționamentele prezentate de partea terță interesată care a trimis observații după prima inițiere a procedurii nu aduc, de altfel, argumente în sprijinul compatibilității ajutoarelor cu piața comună. De fapt, în ceea ce privește situația precară în care s-ar afla întreprinderile beneficiare în cazul în care ar fi declarată incompatibilitatea și s-ar recupera ajutoarele, trebuie amintit faptul că recuperarea unui ajutor incompatibil este necesară pentru revenirea la situația existentă anterior, cea de dinaintea acordării ajutoarelor, în care concurența nu era denaturată. Faptul că anumite întreprinderi nu mai sunt profitabile este doar consecința liberului joc al concurenței în condițiile normale ale economiei de piață. Pe de altă parte, nimic nu demonstrează că reducerea consumului de motorină determină neapărat reducerea calității produselor obținute (o astfel de reducere ar putea determina cel mult o ușoară întârziere a coacerii sau creșterii). În sfârșit, referirea la situația altor țări pentru a demonstra absența denaturărilor concurenței nu este pertinentă. În acest sens, este suficient să se constate că scutirea permite îmbunătățirea poziției concurențiale a producătorilor de produse de seră italieni în raport cu cea a producătorilor din alte țări și că, așadar, punctul de referință pentru comparație trebuie să fie situația existentă în Italia în absența scutirilor.

XI. **CONCLUZIE**

(117) Comisia constată că Italia a acordat ilegal ajutoarele de stat în cauză, încălcând dispozițiile articolului 88 alineatul (3) din tratat. Analiza precedentă demonstrează că ajutoarele nu pot fi declarate compatibile cu piața comună, deoarece nu îndeplinesc condițiile din orientările agricole din 2000 și din 2007 și din orientările de mediu din 1994 și din 2001. În plus, analiza a demonstrat că simpla existență a unor directive nu poate justifica aplicarea unor măsuri care pot genera denaturări ale concurenței, iar autoritățile italiene nu au înlăturat toate îndoielile exprimate de Comisie la momentul inițierii procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din tratat.

(118) În temeiul articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999, în cazul unor decizii negative în privința unor ajutoare ilegale, Comisia adoptă o decizie prin care impune statului membru să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar (în cazul de față, producătorii de produse de seră). Așadar, Italia este obligată să ia toate măsurile necesare pentru a recupera de la beneficiari ajutorului incompatibil acordat, a cărui valoare corespunde diferenței dintre scutirea totală de accize acordată și rata accizei reduse acordate celorlalți operatori din sectorul agricol. În conformitate cu punctul 42 din Comunicarea Comisiei „Pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil” ([22]), Italia are la dispoziție patru luni pentru a pune în aplicare prezenta decizie, începând cu data intrării în vigoare a acesteia. Ajutorul care trebuie recuperat este majorat de dobânzi, calculate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei ([23]) de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului.

(119) Acestea fiind spuse, ajutoarele individuale acordate în cadrul schemei în cauză care, la momentul acordării, îndeplineau condițiile prevăzute de un regulament al Comisiei adoptat în temeiul articolului 2 din Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului ([24]) (Regulamentul *de minimis*) nu sunt considerate ajutoare de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din tratat.

(120) La momentul acordării ajutoarelor în cauză nu erau încă în vigoare dispoziții comunitare care să reglementeze ajutoarele *de minimis* în sectorul agricol.

(121) Primele dispoziții comunitare adoptate în materie sunt cele din Regulamentul (CE) nr. 1860/2004 al Comisiei din 6 octombrie 2004 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE în cazul ajutorului *de minimis* în sectorul agricol și în sectorul pescuitului ([25]).

(122) În temeiul Regulamentului (CE) nr. 1860/2004, ajutoarele de până la 3 000 EUR/beneficiar pe o perioadă de trei ani (suma include ajutorul *de minimis* acordat întreprinderii) nu afectează schimburile comerciale între statele membre, nu denaturează și nu riscă să denatureze concurența și, prin urmare, nu se încadrează în interdicția prevăzută la articolul 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

([22]) JO C 272, 15.11.2007, p. 4.
([23]) JO L 140, 30.4.2004, p. 1.
([24]) JO L 142, 14.5.1998, p. 1.
([25]) JO L 325, 28.10.2004, p. 4.

(123) În conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1860/2004, același lucru este valabil pentru ajutoarele acordate înaintea intrării în vigoare a regulamentului menționat care îndeplinesc toate condițiile prevăzute la articolele 1 și 3 din acesta.

(124) La 1 ianuarie 2008, Regulamentul (CE) nr. 1860/2004 a fost înlocuit cu Regulamentul (CE) nr. 1535/2007 al Comisiei din 20 decembrie 2007 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor *de minimis* în sectorul producției de produse agricole ([26]), care a majorat cuantumul ajutorului *de minimis* la 7 500 EUR/beneficiar pe parcursul a trei exerciții financiare, indiferent de forma ajutoarelor și de obiectivul urmărit, în limita unui cuantum maxim pentru fiecare stat membru de 0,75 % din valoarea producției anuale.

(125) Articolul 6 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede că regulamentul însuși: „se aplică ajutoarelor acordate anterior datei de 1 ianuarie 2008 în favoarea întreprinderilor din sectorul producției agricole, cu condiția ca respectivele ajutoare să îndeplinească toate condițiile stabilite la articolele 1-4, cu excepția solicitării unei referințe explicite la prezentul regulament prevăzute la articolul 4 alineatul (1) primul paragraf."

(126) În acest context, Comisia nu consideră ajutoare de stat nici degrevările fiscale de până la 3 000 EUR, cu condiția ca, la momentul acordării, acestea să fie în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1860/2004, și nici scutirile fiscale de până la 7 500 EUR, cu condiția ca, la momentul acordării, acestea să fie în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1535/2007,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Schema de ajutoare sub forma unei scutiri de accize la motorina utilizată pentru încălzirea serelor, aplicată ilegal de Italia în perioada 3 octombrie 2000-30 iunie 2001 și în anii 2002, 2003 și 2004, este incompatibilă cu piața comună.

Articolul 2

(1) Italia este obligată să recupereze de la beneficiari ajutoarele incompatibile acordate în cadrul schemei menționate la articolul 1.

(2) Sumele de recuperat generează dobândă de la data la care au fost puse la dispoziția beneficiarilor și până la momentul recuperării lor efective.

(3) Dobânda se calculează conform formulei de calcul a dobânzii compuse, în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004.

Articolul 3

Recuperarea ajutoarelor acordate în cadrul schemei menționate la articolul 1 trebuie să fie imediată și efectivă.

Italia asigură punerea în aplicare a prezentei decizii în termen de patru luni de la data notificării acesteia.

Articolul 4

În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Italia comunică următoarele informații:

(a) lista beneficiarilor care au primit ajutoare în cadrul schemei menționate la articolul 1 și valoarea totală a ajutoarelor primite de fiecare dintre ei în temeiul schemei;

(b) valoarea totală (capital și dobânzi) de recuperat de la fiecare beneficiar;

(c) descrierea detaliată a măsurilor luate deja și a celor prevăzute pentru conformarea cu prezenta decizie;

(d) documentele care atestă că somația de restituire a ajutorului a fost transmisă beneficiarilor.

Italia informează constant Comisia cu privire la progresul măsurilor naționale luate în vederea punerii în aplicare a prezentei decizii, până la recuperarea completă a ajutoarelor acordate în cadrul schemei menționate la articolul 1. Italia transmite imediat, la simpla solicitare a Comisiei, informațiile privind măsurile deja adoptate și a celor prevăzute pentru a se conforma prezentei decizii. De asemenea, statul membru furnizează informații detaliate privind cuantumul ajutoarelor și dobânzilor deja recuperate de la beneficiari.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Republicii Italiene.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2009.

Pentru Comisie

Mariann FISCHER BOEL

Membru al Comisiei

([26]) JO L 337, 21.12.2007, p. 35.